

KUORTANE

Elämisen hehkua

KUORTANEEN KOTOUTTAMISOHJELMA

2020-2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	2
2. Maahanmuuttajien nykytilanne.....	2
3. Kuortaneen kunnan kansainvälistymisen/maahanmuuttostrategian keskeiset asiat.....	2
KUORTANEEN KUNNAN VISIO 2025.....	2
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT.....	3
KUORTANEEN KUNNAN ARVOT.....	3
4. Maahanmuuttotoimikunta.....	3
5. Maahanmuuttoyhdyshenkilö.....	4
6. Maahanmuuttajien alkukartoitus ja –ohjaus.....	4
7. Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma.....	4
8. Kasvatuksen ja suomen kielen koulutuksen järjestäminen.....	5
9. Palvelut.....	6
10. Tiedottaminen.....	8
11. Etnisen tasa-arvon ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen.....	8
12. Kotoutumissuunnitelmat ja –toimenpiteet tällä hetkellä kunnassa asuville.....	8
13. Toimenpiteet kunnan palvelujen ja asiakaspalvelun kehittämiseksi.....	9
14. Eri tahojen kotouttamistoimijat ja yhteystiedot.....	10
15. Kotouttamisohjelman käsittely, seuranta ja päivitys.....	11

1. Johdanto

Laki kotouttamisen edistämisestä (1386/2010) astui voimaan 1.9.2011. Lain 32 § mukaan kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua kotouttamisohjelman laadintaan, toteutukseen ja sen toimeenpanon seurantaan. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Tässä laissa kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. Lisäksi kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Kotouttamisohjelma sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa. Laadittu ohjelma tukee kaikkien hallinnonalojen sitoutumista yhdenvertaisuuteen, syrjimättömyyteen ja rasismin ehkäisyyn sekä myönteisen asenneilmapiiriin edistämiseen. Se on tarkoitettu kaikkien niiden kuntalaisten, kunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden, palvelutuottajien ja sidosryhmien edustajien käyttöön, jotka työssään tai muissa tehtävissään kohtaavat maahanmuuttajia tai maahanmuuttoon liittyviä asioita.

Tämä kotouttamisohjelma on laadittu ajalle 2020-2023.

2. Maahanmuuttajien nykytilanne

Tällä hetkellä Kuortaneen kunnan väkiluvusta (tilanne 31.12.2018 3573 asukasta) ulkomaalaisten osuus on 1,7% (äidinkieli muu kuin suomi/ruotsi, n 59)

Maahanmuuttajalla, joka on asunut jonkun ajan Suomessa ja jolla on kielitaito sekä kontaktiverkosto, on paremmat mahdollisuudet kotoutua ja työllistyä. Maahanmuuttajalla, jolla on työpaikka, on erittäin hyvät edellytykset kotoutumiselle. Kotoutumisen tärkeimmät asiat lisäksi ovat suomen kielen taidon sekä sosiaalisen verkoston hankkiminen. Kuortaneella pyritään siihen, että tämä prosessi alkaisi heti kun maahanmuuttaja muuttaa alueelle asumaan.

Kuortaneella käy jonkin verran ulkomaalaisia matkailijoita etenkin Urheiluopistolla mutta myös lähialueen matkakohteiden, kuten Ähtärin eläinpuiston ansiosta.

3. Kuortaneen kunnan kansainvälistymisen/maahanmuuttostrategian keskeiset asiat

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 15.12.2017 kunnan strategian, jota on päivitetty syksyllä 2019

KUORTANEEN KUNNAN VISIO 2025

- *Kuortane on Etelä-Pohjanmaan paras asuinkunta.*

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- *Positiivinen asukas- ja työpaikkakehitys*
- *Kunnan taloudellisen kantokyvyn vahvistaminen*
- *Kehittyvä palvelutuotanto*

KUORTANEEN KUNNAN ARVOT

Arvo	Mitä se on?
Toimiva arki	Lapsimyönteinen /-lähtöinen palvelurakenne. Liikuntaa ja terveyttä edistävä, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö Mahdollisuus aktiiviseen ja vireään vanhuuteen
Yhteistyö ja avoimuus	Yhteistyötä avoimesti ja tasapuolisesti kaikkien ihmisten ja ryhmien kanssa Julkista ja avointa valmistelua ennen päätöksentekoa sekä selkeää tiedotusta
Luotettavuus ja vastuullisuus	Läpinäkyvää päätöksentekoa tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus huomioiden Vaikutusten arvioinnin huomioimista päätöksenteossa Demokraattisten päätösten kunnioittamista Tasavertaista palvelua
Asukas- ja asiakaslähtöisyys	Ammattitaitonen ja palveleva henkilöstö Kuntalaisia kuullaan päätöksenteossa Riittävää ja aktiivista tiedottamista
Luovuus ja uudistushenkisyys	Ennakoivaa pitkäjänteistä strategista suunnittelua Haetaan aktiivisesti uusia toimintamalleja palvelutuotannossa ja kehittämistyössä
Yksilön kunnioittaminen ja pelisääntöjen noudattaminen	Käyttäytyminen, arvokkuus, suvaitsevaisuus ja positiivinen asenne Asiat voi riidellä, mutta ei henkilöidä Toimitaan tehtyjen päätösten mukaan Oikealla tavalla puuttuminen epäkohtiin

Kansainvälistymisen tavoitteita ovat:

- Kuortaneen kuntaan tuleva ulkomaalainen on tervetullut lomailemaan, harrastamaan, opiskelemaan, yrittämään tai työskentelemään
- Kuortaneen kuntaan muuttava ja hänen perheensä kokevat itsensä tervetulleeksi
- Kuortaneen kunnan yksityiset ja julkiset organisaatiot/palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajan tarpeisiin
- maahanmuuttaja saa tehokkaan alkuohjauksen siten, että hän kotoutuu nopeasti suomalaiseen yhteiskuntaan ja löytää tarvitsemansa palvelut
- suhtautuminen maahanmuuttajiin on suvaitsevaa

4. Maahanmuuttotoimikunta

Kuortaneen kunnan johtoryhmä toimii maahanmuuttotoimikuntana, jonka tehtäviin kuuluu mm:

- kansainvälistymisen / maahanmuuttostrategiaan liittyvien kehitysehdotusten tekeminen
- alkukartoituksen järjestämisestä sopiminen
- kunnan kotouttamisohjelman tekeminen ja säännöllinen päivittäminen
- kunnan maahanmuuttoasioiden koordinointi ja edistäminen

Johtoryhmä kutsuu tarvittaessa koolle asiantuntija-, viranomais- ja sidosryhmäedustajia (6-sote, Kuusiolinnaterveys, KELA, ELY-keskus, poliisi, vapaaehtoisjärjestöt ja urheiluseurat, Kuortaneen urheiluopisto, SPR, MLL, seurakunnat, yrittäjät ja muut vastaavat).

5. Maahanmuuttoyhdyshenkilö

Kuortaneella maahanmuuttoyhdyshenkilöksi on nimetty työperäisen maahanmuuton (mukaanlukien heidän perheensä) osalta kunnan elinkeinovastaava ja muiden maahanmuuttajien osalta asuntosihteeri.

Maahanmuuttoyhdyshenkilöt auttavat erilaisissa elämäntilanteissa, kuten työelämään, sosiaaliturvaan, terveyteen ja koulutukseen liittyvien asioiden selvittämisessä ja ohjaa palvelua järjestävien yhteistyötahojen piiriin.

Maahanmuuttoyhdyshenkilö:

- koordinoi maahanmuuttajatyötä kunnassa
- vastaa yhdessä maahanmuuttotoimikunnan kanssa kotouttamisohjelman päivittämisestä
- koordinoi alkuvaiheen ohjaus- ja neuvontapalvelujen järjestämistä
- esittää kunnan johtoryhmälle maahanmuuttoa ja kotouttamista koskevia asioita
- tekee tiivistä yhteistyötä viranomaisten, oppilaitoksen ja yritysten kanssa kotouttamisasioissa
- tekee yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan muiden kuntien maahanmuuttoyhdyshenkilöiden kanssa

6. Maahanmuuttajien alkukartoitus ja –ohjaus

Kuortaneen kuntaan muuttava maahanmuuttaja tai -perhe saa asuntoasioiden järjestämisen yhteydessä kotouttamispalveluista kertovan esitteen yhteystietoineen. Kuortaneelle muuttavalle, jolla on aikomus asua paikkakunnalla pidempään, tehdään alkukartoitus ja -ohjaus. Sen tekee ryhmä eri alojen asiantuntijoita, joita koordinoi maahanmuuttoyhdyshenkilö. Alkukartoituspalveluita kunta voi hankkia myös ulkopuolisilta asiantuntijoilta. Alkukartoituksen ja -ohjauksen tavoitteena on tunnistaa maahanmuuttajan/perheen osaaminen, koulutus ja kokemus, kielitaito ja muut taidot sekä tarpeet. Kartoituksen yhteydessä esitellään kunnan ja muiden tahojen tarjoamat työllistymis-, harrastus-, opiskelu- ja/tai yrittäjyysmahdollisuudet sekä peruspalvelut yhteystietoineen. Näiden tietojen avulla laaditaan maahanmuuttajalle/perheelle mahdollisimman tehokas, käytännönläheinen ja sopiva kotoutumissuunnitelma.

7. Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma

Jos maahanmuuttaja on TE –toimiston asiakkaana, maahanmuuttaja ja TE –toimisto laativat yhdessä asiakkaalle henkilökohtaisen suunnitelman. Jos maahanmuuttaja ei ole TE -toimiston asiakkaana, maahanmuuttaja/perhe ja kunta laativat yhdessä suunnitelman.

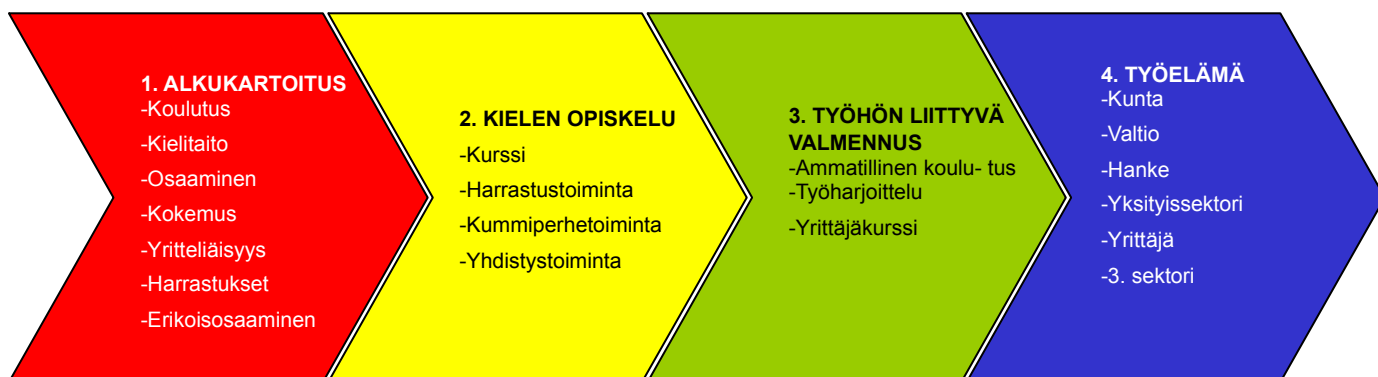
Kuortaneella kotoutumissuunnitelmassa huomioidaan erityisesti kotoutuminen liikuntaharrastusten avulla Opetusministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Kotoutumissuunnitelman malli on liitteessä 1.

Kotoutumissuunnitelmasta tulee käydä ilmi maahanmuuttajan/perheen tarpeisiin räätälöidyt toimenpiteet ja aikataulut Kuortaneen kunnassa ja Suomessa, jotta kotoutuminen sujuisi mahdollisimman nopeasti.

Suunnitelmassa olevat toimenpiteet

- perustuvat yhdessä tehtyyn alkukartoitukseen ja – keskusteluun,
- tukevat maahanmuuttajaa hankkimaan tarvittavaa kielitaitoa sekä ammattitaitoa,
- seurataan säännöllisesti ja päivitetään tarpeen mukaan.

Näin varmistetaan kotoutumisen edistyminen ja suunnitelman toteutuminen.

8. Kasvatuksen ja suomen kielen koulutuksen järjestäminen

Kuortaneella kaikille maahanmuuttajataustaisille pyritään järjestämään mahdollisuudet työpaikan saamiseen ja opiskeluun. Kuortaneella pyritään ohjamaan kaikki alueella asuvat maahanmuuttajat kieliopiskelun pariin. Tärkeää on, että maahanmuuttajalla on motivaatio oppia suomen kieltä ja hän näkee kielen opiskelun hyödyt omassa elämässään.

Määräaikaisen tilapäisen oleskeluluvan saanut henkilö voidaan rekisteröidä työnhakijaksi, mikäli hänellä on oikeus tehdä ansiotyötä, eikä oleskelulupaan liity työnantajaa koskevia rajoituksia.

Maahanmuuttajan kotouttamissuunnitelman kesto määräytyy yksilöllisesti hänen omien tavoitteidensa, työ- ja koulutushistoriansa sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Kotouttamissuunnitelmaan oikeuttava enimmäisaika on kuitenkin kolme vuotta ensimmäisen kotoutumissuunnitelman allekirjoittamisesta.

Lapset ja nuoret

Suomessa jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Lapsen varhaiskasvatus tarjoaa lapsen vanhemmille mahdollisuuden työssäkäyntiin ja opiskeluun. Varhaiskasvatus on lapselle erinomainen tuki suomen kielen oppimiseen myös niissä tilanteissa, joissa vanhempi on kotona. Eri varhaiskasvatusmuotoja käytetään (ryhmäperhepäivähoito, päiväkotitoiminta) lapsen ja perheen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Kuortaneella varhaiskasvatuspäällikkö neuvoo ja ohjaa varhaiskasvatukseen liittyvissä asioissa.

Vuosi ennen koulun alkua järjestettävään maksuttomaan esiopetukseen voivat osallistua kaikki 6-vuotiaat. Esiopetuksessa harjoitellaan asioita, joita lapset tarvitsevat koulussa. Näin koulun aloittaminen on helpompaa. Lapset saavat esiopetuksessa maksuttoman aterian päivittäin. Esiopetusta annetaan päiväkodeissa ja keskustassa sijaitsevassa Alvarin alakoulussa. Esiopetukseen liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä sivistysjohtaja-rehtoriin tai päiväkodinjohtajaan.

Kuortaneella perusopetusta järjestetään esikoululaisille ja vuosiluokille 1.–9. Suomi toisena kielenä opetus vahvistaa integroitumista, mutta myös monikulttuurista identiteettiä ja rakentaa pohjaa toiminnalliselle kaksikielisyydelle.

Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen maahanmuuttajat integroidaan tarvittavin tukitoimin varhaiskasvatuksen piiriin ja esiopetusryhmiin. Tarvittaessa lapsi tai nuori voi osallistua myös valmistavaan opetukseen tai niiden yhdistelmiin. Toiminta ohjautuu opetussuunnitelman ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon lapsen tai nuoren erityistarpeet. Parhaimmillaan lapsen ja nuoren kieliopinnot ja integroituminen kuortanelaiseen yhteisöön auttavat myös perhettä kotoutumisessa.

Maahanmuuttajille tarjotaan tukitoimia erityisesti koulunkäynnin alkuvaiheessa. Parhaimmat mahdollisuudet tukitoimiin tarjoaa koulujen erityisopetusjärjestelyt. Koululaitoksessa pyritään aktiivisesti hankkimaan maahanmuuttajien kieltä osaava henkilö opettajien avuksi.

Peruskoulussa on ilmainen ruoka. Tyttöillä ja pojilla on samanlaiset mahdollisuudet opiskella. Koulussa on myös sosiaali- ja terveydenhuoltoon perehtynyttä henkilöstöä, jotka seuraavat ja tukevat lapsen kehitystä.

Työttömät työnhakijat ja työperäiset maahanmuuttajat

Työperäiset maahanmuuttajat ovat kotouttamislain mukaan oikeutettuja kotoutumissuunnitelmaan, mikäli se arvioidaan alkukartoituksen perusteella tarpeelliseksi. Kuortaneen kunta järjestää heille kotoutumistoimenpiteitä yhdessä työnantajien sekä muiden tahojen kanssa. Tämä edesauttaa työperäisen maahanmuuttajan ja hänen perheensä nopeampaa integroitumista yhteiskuntaan sekä sopeutumista ja pysymistä kunnassa. Suomen kieli ja tutustuminen Suomen yhteiskuntaan ovat tärkeitä koulutuksia kotoutumisen kannalta. Lakeudenportin kansalaisopisto järjestää lukuvuosittain suomen kielen ja kulttuurin opetusta maahanmuuttajille pääsääntöisesti Alavudella.

TE-toimiston työnhakija-asiakkaina olevat maahanmuuttajat ohjataan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena toteutettavaan kotoutumiskoulutukseen, joka on jaettu hakijoiden kielitaitoa vastaaviin ryhmiin. Koulutukseen sisältyy myös käytännön työharjoittelujakso. Kaikille koulutuksiin hakeville järjestetään henkilökohtainen haastattelu ja lähtötasotesti, jonka perusteella hakija ohjataan hänen kielitaitotasoaan vastaavaan ryhmään. Koulutukseen haetaan TE-toimiston kautta.

Rinnasteisena kotouttamistoimenpiteenä maahanmuuttaja voi hakeutua myös muuhun valitsemaansa ja TE-toimiston hyväksymään kielikoulutukseen, kuten kansanopiston järjestämään kielikoulutukseen. Erilaisissa maahanmuuttajille yksilöllisten räätälöidyissä työharjoittelupaikoissa maahanmuuttajalla on mahdollisuus tutustua suomalaiseen työelämään, saada luontevia tilanteita harjoitella suomen kieltä ja sitä kautta integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan.

Sedu järjestää **kotoutumiskoulutusta** oppivelvollisuusiän ylittäneiden maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi sekä yhteiskunnallisten, kulttuuristen ja elämänhallintaan liittyvien valmiuksien parantamiseksi. Koulutus toimii väylänä muuhun koulutukseen ja avoimille työmarkkinoille. Koulutukseen hakeudutaan TE-palvelujen kautta.

Koulutuskeskus Sedun VALMA tarjoaa monipuolisia opiskelutapoja ja yksilöllisiä opintopolkuja myös maahanmuuttajille. VALMA on perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa toimiva ammatilliseen koulutukseen valmistava yhtenäinen koulutuskokonaisuus, jossa kuitenkin huomioidaan erilaisten kohderyhmien erityistarpeet.

VALMAN opinnot sisältävät valinnaisia koulutuksen osia, jotka ovat opiskeluvaihtoehtojen vahvistamista, osallisuus ja käytännön taidot, työpaikalla järjestettävän koulutuksen valmentautuminen. Lisäksi voi suorittaa ammatillisia tutkinnon osia tai osan osia tai muita vapaasti valittavia opintoja. VALMA-koulutus antaa monipuolista ohjausta ja tukea koulutuksen ja ammatin valinnassa. Koulutus on opiskelijalähtöistä ja perustuu alkukartoituksen jälkeen opiskelijan henkilökohtaisiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) mahdollistaa koulutuksen suuntaamisen yksilöllisesti ja osaamistavoitteiden henkilökohtaisen valinnaisuuden. Lisätietoja opintojen sisällöstä www.sedu.fi.

VALMA koulutuksiin haetaan opintopolkujärjestelmän kautta. VALMA-koulutukseen on jatkuva haku. Jatkuva haku tapahtuu Sedun omalla avoimella hakemuksella www.sedu.fi. VALMA opintoja järjestetään Sedussa Seinäjoella, Kurikassa, Lapualla ja Ähtärissä. VALMA-koulutukseen tulevien maahanmuuttajien tai maahanmuuttajataustaisten henkilöiden kielitaidon tulisi olla suomen tai ruotsin kielessä kielitaidon tasojen kuvausasteikolla tasoa A2.2.

9. Palvelut

Kuortaneen kunta pyrkii järjestämään kunnassa asuville maahanmuuttajille tarpeenmukaiset palvelut. Tarkoituksena ei ole luoda rinnakkaispalveluita, vaan tehokkaan alkuohjauksen avulla saada maahanmuuttajat käyttämään samoja palveluita kuin muutkin kuntalaiset. Seuraavissa kunnan palveluissa on erityisesti huomioitava maahanmuuttajan kielitaidon tai suomalaisen yhteiskunnan tuntemisen vähäisyys tai puute. Lisätietoja seuraavista palveluista löytyy kunnan kotisivuilta www.kuortane.fi ja Kuusiokuntien sosiaali- ja teveyskuntayhtymän sivuilta www.kuussote.fi ja www.kuusiolinna.fi. Palvelut järjestetään osana sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja.

* Asuminen

- Kunnan vuokra-asuntojen vuokrauksesta vastaa kunnan asuntosihteerinä toimiva hallinnollinen isännöitsijä, jonka tavoittaa kunnanvirastolta. Hän toimii myös toisena maahanmuuttotyöhydyshenkilönä

* Kasvatus- koulutuspalvelut

- Varhaiskasvatukseen ja koulutukseen liittyviä palveluita on käsitelty edellä.
- Toisen asteen koulutusta järjestetään Kuortaneen lukiossa ja Kuortaneen Urheiluopiston koulutusohjelmassa. Muita toisen asteen oppilaitoksia alueella on Seinäjoella, Alavudella, Alajärvellä ja Lapualla. Näissä on mahdollisuus opiskella sekä lukiossa että toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa Sedun koulutusohjelmissa.
- Lakeudenportin kansalaisopiston toimialueena on Alavus, Kuortane ja Ähtäri. Kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos ja sen opetus on tarkoitettu kaiken ikäisille kuntalaisille. Kansalaisopiston kuvataide- ja käsityökoulut antavat lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukaisesti. Pääosan kansalaisopiston opetuksesta rahoitetaan valtion ja kuntien toimesta, lisäksi kurssimaksuilla katetaan osa kustannuksista.

* Kirjastopalvelut

- Kuortaneen kirjasto on kansalaisten peruspalveluna avoin kaikille ja se toimii osana Etelä-Pohjanmaan kaikkien kirjastojen yhteistyöverkostoa, jonka puitteissa asiakkaalla on pääsy kaikkien Eepos -kirjastojen aineistoihin. Maahanmuuttajilla on mahdollisuus saada kirjastoista laaja-alaista tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista. Kirjasto tarjoaa sekä kirjallisuutta että audiovisuaalista aineistoa monilla kielillä. Samalla se tarjoaa paikan lehtien ja kirjojen lukuun, tietokoneen käyttöön ja ihmisten tapaamiseen.

* Vapaa-aikapalvelut ja harrastukset

- Vapaa-aikapalvelut on tarkoitettu kaikille kuntalaisille toiminnasta ja omista tarpeista riippuen.
- Liikuntatoimi järjestää matalan kynnyksen liikuntaryhmien toimintaa eri-ikäisille ja -tasoisille liikkujille joko tuottamalla itse tai yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.
- Kaikille avoimia tapahtumia sekä kampanjoita järjestetään ympäri vuoden.
- Kunnassa on mahdollisuudet useiden eri liikuntalajien harrastamiselle joko kunnan ylläpitäisissä tiloissa ja kentillä tai Kuortaneen Urheiluopiston alueella.
- Nuoriso- ja kulttuuritoimi tekee laajaa yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Eri vuodenaikoina järjestetään leirejä, retkiä ja muita tapahtumia nuorisolle. Kuortaneen uudet nuorisotilat ovat kaikille avoinna ikäryhmittäin erillisen aikataulun mukaan. Lisäksi kunnassa järjestetään erilaista kerhotoimintaa koulujen lukuvuoden aikana.
- Yhdistykset (KuKu, 4H, seurakunta) ja seurukset ovat tärkeässä roolissa vapaa-ajan palveluiden järjestämisessä. Kuortaneen kunnan sivuilta www.kuortane.fi löytyy tietoa ajankohtaisista mahdollisuuksista sekä toimijoista, mutta yhdistykset ilmoittelevat toiminnastaan myös omilla verkkosivuillaan.

* Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöyhtymä KuusSote sekä Kuusiolinna Terveystyö Oy vastaavat Kuortaneen sosiaali- ja terveystyöpalveluista. Ne tarjoavat maahanmuuttajille kaikki vastaavat palvelut kuin muillekin kuntalaisille sekä lisäksi neuvonta- ja ohjauspalveluita. Maahanmuuttajien oikeuksia ja asemaa saada sosiaali- ja terveystyöpalveluita on turvattu lailla. Laki potilaan asemasta ja oikeuksista ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista velvoittaa sosiaali- ja terveydenhoidon henkilökuntaa huomioimaan potilaan äidinkielen, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurin.

Kuortaneen terveysasema palvelee kaikkia asiakkaita maanantaista torstaihin klo 8.00–15.30 ja perjantaisin klo 8.00–14.00. Hoitoon pääsee ajanvarauksella välitöntä hoitoa vaativissa tilanteissa samana päivänä. Muina aikoina kiireellinen vastaanotto hoidetaan Alavuden terveysasemalla ja päivystys Seinäjoen keskussairaалassa. Vastaanotto käynneistä peritään maksu.

* Muut palvelut

Tämän ohjelman osiosta **Laajempia yhteystietoja ja toimintaohjeita** löytyy muiden palveluiden osalta lisää yhteystietoja sekä ohjeita ja linkkejä, joiden avulla esiin tuleviin ongelmiin voi löytää ratkaisuja.

10. Tiedottaminen

Tehokas tiedottaminen on oleellista kotoutumisen onnistumisessa. Tiedottaminen ulkomaalaisille tapahtuu kunnan nettisivujen, esitteiden ja lehdistön välityksellä sekä henkilökohtaisella tiedottamisella. Kieliversioita luodaan mahdollisuuksien mukaan eri aiheista. Kunnan sisäisen tiedottamisen avulla pyritään sekä varmistamaan tiedonkulku kunnan sisällä että vaikuttamaan positiivisesti kunnan palveluksessa olevien asenteisiin maahanmuuttajia kohtaan. Ulkoisen tiedottamisen avulla annetaan tietoa palveluista ja maahanmuuttajien tilanteesta. Valmis ja hyväksytty kotouttamisohjelma on luettavissa kunnan kotisivulla www.kuortane.fi.

Verkottuminen Etelä-Pohjanmaan muiden kuntien maahanmuuttoyhdyshenkilöiden ja –työryhmien kanssa on tärkeä. Kuntaan on nimetty maahanmuuttoyhdyshenkilöt, jotka toimivat yhteistyössä Kuusiokuntien seutukunnan sekä Etelä-Pohjanmaan muiden kuntien maahanmuuttoyhdyshenkilöiden kanssa.

11. Etnisen tasa-arvon ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen

Kuortaneen kunnan palvelujen tuottamisessa huomioidaan monikulttuurisuuden vahvistaminen ja etnisen yhdenvertaisuuden toteutuminen. Tiedon lisääminen kulttuurisesta moninaisuudesta, vaikuttaminen asenteisiin sekä onnistuneiden monikulttuuristen toimintakokemusten jakaminen ovat oleellinen osa kunnan kaikkien toimintojen suunnittelua ja toteutusta.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 22.3.2001 Etnisen syrjinnän ja rasismien vastaisen toimintaohjelman. Sen tarkoituksena on tukea ja kehittää toimenpiteitä, joilla edistetään hyviä etnisiä suhteita sekä ehkäistään syrjintää ja rasismia.

Suomen perustuslain (731/1999, 6 §) mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat keskeisiä perusoikeuksia. Perustuslain syrjintäkielto kieltää syrjinnän esimerkiksi alkuperän, kielen, uskonnon ja vakaumuksen perusteella.

Viranomaisilla on yleinen yhdenvertaisuuden edistämisvelvollisuus.

Kuortane toimii suvaitsevamman yhteiskunnan puolesta rasismia ja syrjintää vastaan ja edesauttaa kuntalaisten tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen kohtelun toteutumista. Kotouttamisen tavoitteena on, että maahanmuuttaja saa kunnassa tasapuolisen kohtelun, voi toteuttaa omaa kulttuuriaan eikä joudu syrjinnän kohteeksi. Tavoitteena on, että maahanmuuttaja saa tietoa yhteiskunnasta ja häntä koskevista asioista ja että hän voi osallistua yhteiskuntaan aktiivisesti ja itseään toteuttaen. Hyviä etnisiä suhteita edistetään vuorovaikutuksessa asukkaana, naapurina, opiskelijana ja työntekijänä.

Suvaitsevaisuuden ja myönteisten etnisten suhteiden edistäminen on kaikkien kuntalaisten vastuulla.

12. Kotoutumissuunnitelmat ja –toimenpiteet tällä hetkellä kunnassa asuville

Kotoutumissuunnitelmat ja -toimenpiteet maahanmuuttajille tarkistetaan tarpeiden ja muuttuvien tilanteiden mukaan. Osa kunnassa asuvista maahanmuuttajista on ollut jo pidempään Kuortaneella, joten kotoutuminen on tapahtunut spontaanisti. Pidempään asuneiden kokemuksia ja osaamista hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan suunniteltaessa ja toteutettaessa kotouttamista.

Toimenpiteet	Vastuu	Aikataulu / Resurssit
Järjestetään alkukartoitus Liite 1	Kunta:- uuden henkilön muuttaessa Kuussote: - pyynnöstä arvion perusteella Te-tsto: - työllisyysasioissa	Kahden kuukauden kuluessa asiakkuden alkamisesta tai pyynnöstä.

Kotouttamissuunnitelma Liite 2	Kunta, 6Sote, Te-tsto	3 v kuluttua oleskeluluvan tai -kortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröinnistä. Suunnitelman kesto 1 vuosi.
Maahanmuuttajan noudatettava suunnitelmaa ja osallistuttava sovittuihin toimenpiteisiin ja palveluihin (kielikoulutus ym.)	Kunta, 6Sote, Te-tsto	Suunnitelman tarkistus vähintään kerran vuodessa palvelutarpeen mukaisesti.
Keskustellaan työnantajien kanssa maahanmuuttajien kotouttamissuunnitelmista ja mahdollisen kielikoulutuksen järjestämisestä	Maahanmuuttoyhdyshenkilö / Lakeudenportin kansalaisopisto	Tapauskohtaisesti
Kieli- ja kotouttamiskoulutus	Kunta, Te-tsto	Kansalaisopisto ja muut oppilaitokset järjestävät kurseja tarpeen mukaan

13. Toimenpiteet kunnan palvelujen ja asiakaspalvelun kehittämiseksi

Toimenpiteet	Vastuu	Aikataulu / Resurssit
Valmennetaan kunnan henkilöstö maahanmuuttajatyöhön, kulttuurien tuntemukseen, huomioimaan monikulttuuristen asiakkaiden tarpeet palvelujen käyttäjinä ja työskentelemään monimuotoisissa työyhteisöissä	Johtoryhmä, maahanmuuttoyhdyshlöt, esimiehet	Tarvittaessa ja muiden koulutusten yhteydessä
Maahanmuuttoyhdyshenkilöiden kouluttaminen ja verkostoituminen	Johtoryhmä, esimies	Alueelliset koulutukset ja tapaamiset kun niitä on
Englannin kielisen ja selkokielisen palveluntarjonnan varmistaminen	Esimiehet, maahanmuuttoyhdyshlöt	Tarvittaessa, hyödynnetään olemassa olevaa osaamista ja koulutustarjontaa, täydennetään tulkkipalvelujen käytöllä
Valmistaudutaan koulussa ja varhaiskasvatuksessa valmistavaan kasvatustyöhön	Sivistystoimi	Tarvittaessa
Selvitetään tarvetta edistää maahanmuuttajataustaisten työllistymistä ja kotoutumista osana kunnan toimintaa	Elinkeinotoimi, hallintokunnat	Tarvittaessa
Kartoitetaan yritysten kiinnostusta osallistua kotouttamisprosessiin	Elinkeinotoimi, maahanmuuttoyhdyshlöt	Tarvittaessa

14. Eri tahojen kotouttamistoimijat ja yhteystiedot

Organisaatio/henkilö	Yhteystiedot	Tehtävät
Kuortaneen maahanmuuttoyhdyshenkilö	Anu Kataja anu.kataja@kuortane.fi Aki Ruotsala aki.ruotsala@kuortane.fi	- alkukartoitus - asuntoasiat -alkukartoitus -työperäinen maahanmuutto
Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuspäällikkö Elina Vainionpää	040 5589 089 elina.vainionpaa@kuortane.fi	- lasten päivähoito - esiopetus
Perusopetus Sivistysjohtaja-rehtori Sanna Koivisto	040 5057 804 sanna.koivisto@kuortane.fi	- luokat 0-9 - aamu- ja iltapäivätoiminta - oppilashuolto - opinto-ohjaus
Koulukuraattori Niina Kara	040 6312 225 niina.kara@kuortane.fi	
Kulttuuritoimi Vapaa-aikavastaava Kaija Kiviluoma	040 5396 267 kaija.kiviluoma@kuortane.fi	- vapaa-aikapalvelut
Nuoriso- ja kulttuurisihteeri Annukka Salminen	040 7394 451 annukka.salminen@kuortane.fi	- nuorisotoimi - kerhot, leirit, matkat - nuorten työllistäminen
Liikuntasihteeri Tuomas Mikkola	040 6317 442 tuomas.mikkola@kuortane.fi	- kansainvälisyys ja nuoriso - liikuntatoimi
Kuortaneen terveysasema	Keskustie 55, 63100 Kuortane 06 2525 7945	Ajanvaraus ma-pe 8.00 – 11.00
Alavuden pääterveysasema	Salmentie 10, 63300 Alavus 06 2525 7613, kiirevastaanotto 06 2525 7612	
Seinäjoen keskussairaala	Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki 06 415 4111	- Päivystys puh. 116117
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymä / Kuortaneen toimipiste	Keskustie 52, 63100 Kuortane - www.kuusote.fi	- palveluohjaus - toimeentulotuki - lastensuojelu - vammaispalvelut - kuntouttava työtoiminta
Kuusiolinna Terveys Oy	Salmentie 10, 63300 Alavus p. 06-25257601 www.kuusiolinna.fi	- perhepalvelut - ikäihmisten palvelut - päihde- ja mielenterveyspalvelut
Kela	Työttömän maahanmuuttajan tuet Maahanmuuttajan toimeentulotuki www.kela.fi sähköinen asiointi	https://www.kela.fi/tyottoman-maahanmuuttajan-tuet https://www.kela.fi/toimeentulotuki-ulkomaalaiset

	Kelan toimisto os. Taitotie 1, 63300 Alavus avoinna ma-ti 8-16 puh. 020 634 11	
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Mauno Salmela maahanmuuttoasiantuntija 040 536 8063 mauno.salmela@ely-keskus.fi	-kuntien tukeminen ja neuvonta kotoutumisen edistämässä
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	Seinäjoen toimipiste Alvar Aallonkatu 8, 60100 Seinäjoki puh. 029 5025500 maanantai-tiistai 9.00–16.00 torstai-perjantai 9.00–16.00	- aukioloaikoina voi käyttää itsepalvelupäätteitä työn ja koulutuksen hakuun - henkilökohtainen neuvonta pääsääntöisesti ajanvarauksella
MLL	https://www.facebook.com/MLL-Kuortane-1452549674958052/?ref=page_internal	- perhekahvila - vapaa-ajan toimintaa lapsiperheille
Kuortaneen seurakunta	Majantie 2, 63100 Kuortane kuortane.seurakunta@evl.fi 040 517 3475, diakonissa	- jumalanpalvelukset - kirkolliset toimitukset - lapsi- ja nuorisotyö - kirkkoherranvirasto
Kuortaneen Yrittäjät	pj. Kati Pasto 040 0443 147 kuortaneen@yrittajat.fi	- etujärjestö, joka valvoo yrittäjien ja yritysten toiminnallisia ja taloudellisia etuja kuntatasolla
Urheiluseura Kuortaneen Kunto	http://www.kuortaneenkunto.com/about.html	http://www.kuortaneenkunto.com/lajit.html
Lakeudenportin kansalaisopisto	Annukka Salminen, 040 7394 451	https://opistopalvelut.fi/lakeudenportti/index.php?!=fi
Kuortaneen 4H-yhdistys	Kauppakeskus Kuurna Keskustie 45, 63100 Kuortane 040 5965539 kuortane@4h.fi	- kerhoja, kurseja, kilpailuja, leirejä yli 6 v. lapsille ja nuorille

15. Kotouttamisohjelman käsittely, seuranta ja päivitys

Kotouttamisohjelman hyväksyy kunnanvaltuusto kunnanhallituksen esityksestä muiden ohjelmien tavoin. Kotouttamisohjelma päivitetään tarvittaessa. Tieto kotouttamisohjelman päivittämisestä ja kopio siitä toimitetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle (kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi).

Maahanmuuttotoimikuntana toimiva Kuortaneen kunnan johtoryhmä seuraa kunnan maahanmuuttajatilannetta ja sovittujen toimenpiteiden toteutumista. Tarpeen mukaan johtoryhmä tekee kunnanhallitukselle kotouttamisprosessia sekä kansainvälistymis- ja maahanmuuttostrategiaa koskevia kehittämis ehdotuksia.

LIITE 1. ALKUKARTOITUKSEN POHJA

TAUSTATIEDOT

1. Perustiedot

- Nimi: _____
- Kansalaisuus: _____
- Syntymäaika: _____
- Tullut Suomeen (pv/kk/vuosi): _____
- Työpaikka: _____
- Perhe: _____

2. Koulutus kotimaassa ja Suomessa

3. Ammatillinen osaaminen ja kokemus

- nykyinen ja aikaisemmat työpaikat _____

- nykyinen ja aikaisemmat työtehtävät _____

4. Muu osaaminen ja kokemus _____

5. Kielitaito (välttävä-hyvä-erinomainen) sekä kielenopiskelutaidot

- suomi: _____
- ruotsi: _____
- englanti: _____
- muu(t): _____

6. Muut (erikois)taidot

- kulttuuri: _____
- urheilu: _____
- ATK: _____
- jne. _____

7. Harrastukset

- liikunta _____

8. Yrittäjäyys

9. Kiinnostusalueet

- toiveammatti _____

10. Henkilökohtaiset tavoitteet

11. SWOT -analyysi

- Millainen opiskelija olen? Mitkä ovat heikkouteni / vahvuuteni opiskelijana?
- Millainen työntekijä olen? Mitä ovat heikkouteni / vahvuuteni työntekijänä?

Millainen opiskelija olen?	
HEIKKOUTENI	VAHVUUTENI
Millainen työntekijä olen?	
HEIKKOUTENI	VAHVUUTENI

12. Muuta

LIITE 2 KOTOUTTAISSUUNNITELMAN TOIMENPITEET

- Kieli-/kotoutumiskoulutuksen suunnitelma _____ . ____ . ____ .20____

- Työelämävalmennus

- Harrastukset, erityisesti liikunta

- Työpaikka / yrittäjyys

- Tarvittava tuki ja ohjaus

- Aikataulu, vastuuhenkilöt ja seuranta
